



LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

2013-06-26

Dnr: 551-3771-12

Anl.nr: 1982-110

Västbergslagens Energi AB
Box 860
771 28 LUDVIKA

Kungörelsedelgivning

Slutliga villkor för omhändertagande av dagvatten från bränsleplan vid fjärrvärmeverket på fastigheten Fagersta 3:18, Fagersta kommun

Verksamhetskod 40.51 enligt 21 kap. 7§ Miljöprövningsförordningen (2013:251)

BESLUT

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutar med stöd av 22 kap 27 § miljöbalken att följande slutliga villkor 15 ska gälla för utsläppen av dagvatten i tillstånd enligt miljöbalken den 15 juni 2010, dnr 551-6678-09 för Västerbergslagens Energi AB (org. nr. 556565-6856) avseende verksamheten vid fjärrvärmeverket Craboverket på fastigheten Fagersta 3:18 i Fagersta kommun.

15. Dagvatten från bränsleplan ska omhändertas och ledas till ett reningsdike, försett med en sediment- och oljeavskiljande funktion, innan vattnet genom infiltration avleds till Kolarbybäcken. Anläggningen ska utformas i samråd med tillsynsmyndigheten och vara dimensionerat så att det klarar hela endygnsnederbörden för ett ettårsregn.

Bolagets kontrollprogram ska hållas uppdaterat med rutiner för skötsel och kontroll av utgående vatten från reningsdiket.

Delegation

- D1. Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken till tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor om slutlig utformning av anläggningen för rening av dagvatten från bränsleplan samt underhållsåtgärder.

Miljöprövningsdelegationen avslutar därmed provotiden avseende dagvattenhanteringen på fjärrvärmeverket Craboverket.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västmanlands län har meddelat tillstånd till verksamheten den 15 juni 2010. I tillståndet uppsköts under prövotiden bl.a. frågan om hantering av dagvattnet. Prövotiden förenades med bl.a. utredningsuppdrag enligt nedan.

- U4 Bolaget ska undersöka föroreningsinnehåll samt möjligheter till uppsamling och behandling av dagvatten från ytor där bränsle och aska lagras.

Sökandens redovisning

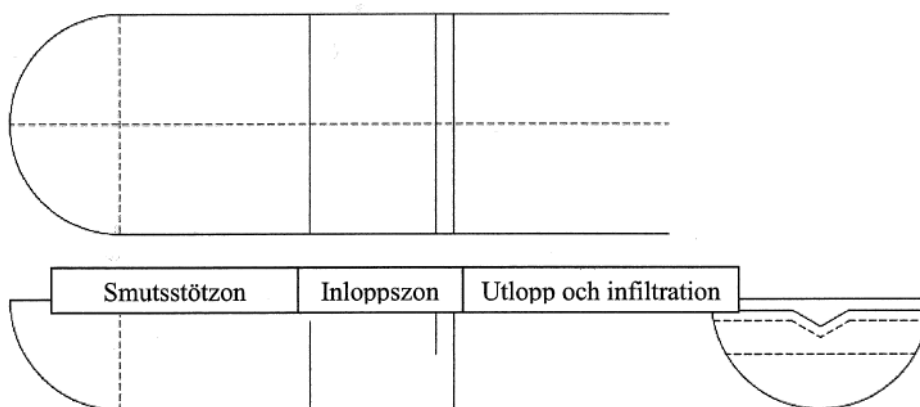
I sin utredning har Västerbergslagens Energi AB (bolaget) i huvudsak framfört följande. Dagvatten från bränsleplanen avleds till en dagvattenbrunn som mynnar direkt i Kolarbybäcken som därefter rinner ut i sjön Flogen. Bolaget har i sin utredning genomfört provtagning av dagvatten på bränsleplan vid fyra tillfällen under ett år. Resultaten har därefter använts för att finna en lösning som är anpassad efter de förhållanden som råder på platsen.

Utgångspunkten för beräkningarna har varit bränsleplanens storlek, å 3 500 m², samt SMHI:s uppgifter om årsnederbörd och att 20 % av ytan på bränsleplanen förutsätts vara täkt av flis som har en god vattenhållande förmåga. Den bildade dagvattenmängden bedöms vid en 1-dygnsnederbörd med återkomst på 10 år (10-årsregn) till 90 m³. Tidigare markarbeten har påvisat att jordarten utgörs av morän. Uppgifter finns om att infiltrationsförmågan i ett intilliggande dike är relativt god.

Analysresultaten från dagvattenprovtagningen har bedömts utifrån Naturvårdsverkets rapport 4913 - *Förslag till gränsvärden för särskilda förorenande ämnen*. Resultaten visar att metallhalterna avseende bly, koppar och zink var måttligt höga. Kadmium, krom, nickel och arsenik indikerade låga halter. Halterna var generellt högre vid den första av två analyserna avseende metaller, vilket sammanfaller med en högre halt suspenderade ämnen. Det antyder att föroreningstransporten avseende metaller är knuten till partikeltransport, men underlaget är för litet för att bekräfta detta. Hanteringen av askor och torv på bränsleplanen har också upphört sedan den första mätningen gjordes varför en del av partikeltransporten skulle kunna ha varit kopplad till den verksamheten. Inga analyser av nitrat-/nitritkväve eller ammoniumkväve har utförts. I vilken grad dagvattnet är syretärande genom förekomst av ammonium har inte kunnat bedömas. Uppmätta fosforhalter klassas som mycket höga respektive måttligt höga halter. Då fosfor i dagvatten normalt är partikelbundet bedöms goda möjligheter finnas att reducera dessa halter. Uppmätta halter av TOC- och fenol har bedömts som låga. Mätningar av den biokemiska syreförbrukning, BOD7, visade också generellt på låga halter. Uppmätta oljehalter kan sannolikt kopplas till oljeläckage från brott på hydraulslangar och/eller bränsleläckage från maskiner som körs på bränsleplanen men även naturligt förekommande organiska ämnen, exempelvis humusämnen, kan ge förhöjda halter vid mätningar av oljeindex.

Principförslag

Diket avdelas i tre zoner. Den första delen avsätts för behandling av det initiala regnet (smutsstötzon). Den andra delen utgör inloppszon och den tredje utlopp och infiltration. I syfte att underlätta skötseln av anläggningen tillåts låg växtlighet i inloppet, vilket möjliggör fastläggning av flis och grövre partiklar och således minskar slambelastningen. Vid höga flöden tillåts bräddning via grundare dike till bäcken i norr, före kulverteringen. Alternativt kan ett längre dike anläggas mot söder, ett sådant alternativ har dock inte utretts. Utlopp från inloppszonen utformas med ytavskiljande skibord för olje- och flisavskiljning. En principskiss av utformningen presenteras i Figur 1.



Figur 1. Principskiss av dagvattenanläggning. Ej skalenlig.

Då fältmätningar av infiltrationskapaciteten sällan är tillförlitliga föreslås att diket dimensioneras så att det som helhet kan innehålla halva dygnsnederbörden för ett regn med en återkomsttid på 1 år. Med ett medeldjup på 1 m krävs då en yta på 40 m². Denna dimensionering motiveras av att föroreningsbelastningen är generellt att betrakta som låga.

Föroreningstransporten från en asfalterad yta medför i normalfallet att en "first flush" eller smutsstöt uppstår som innehåller högre halter av föroreningar. Med föreslagen utformning kan smutsstöten behandlas för sig samtidigt som den övriga nederbörden kan infiltreras. I händelse av att infiltrationskapaciteten är mycket god (1 700 mm/dygn) räcker en infiltrationsyta på knappt 50 m² för att ta hand om 70 % av allt vatten under ett dygn från ett 10-årsregn. Sker regelbunden bräddning kan diket, om så bedöms nödvändigt, breddas varpå en större volym kan lagras och större infiltrationsyta erhålls.

Bränslelagring

Bolaget har lämnat uppgifter på maximalt lagrad mängd bränsle utomhus på bränsleplanen. Bränslet utgörs av spån (10 000 m³), stamved/flis (15 000 m³), bark (5 000 m³) och grot/trädelar (10 000 m³). Totalt maximalt 40 000 m³ samtidigt. Därutöver så kan 5 000 m³ fub energived komma att lagras.

Förslag till villkor från bolaget

Med hänvisning till ovanstående yrkar bolaget att slutligt villkor avseende dagvattenhanteringen ska ha i huvudsaka följande innehåll.

Dagvattenbrunnen på bränsleplan byggs bort, ytan vägs av och dagvattnet leds från bränsleplan mot bullervallen som ligger mot riksvägen. Där anläggs ett dike som ska fungera som en naturlig sedimentering och filtrering. Diket kan sedan saneras regelbundet eller efter behov.

Ärendets handläggning

Bolaget inkom den 15 juni 2012 med provotidsutredning och förslag på villkor till Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. Bolagets utredning remitterades till Länsstyrelsen i Västmanlands län samt Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd, som lämnade ett yttrande med en begäran om komplettering av utredningen.

Miljöprövningsdelegationen i Uppsala län förelade bolaget den 29 november 2012 att komplettera provotidsutredning. En komplettering av utredningen inkom den 21 januari 2013. Provotidsredovisningen har kungjorts i Fagersta Posten den 15 februari och i Post- och Inrikes Tidningar den 18 februari 2013.

Länsstyrelsen remitterade ärendet till Länsstyrelsen i Västmanlands län och till Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd samt till Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund och Trafikverket. Yttrande över bolagets redovisning och förslag till villkor har inkommit från Länsstyrelsen, Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd, Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund samt Trafikverket.

Bolaget har beretts tillfälle att bemöta de synpunkter som har lämnats i remissvaren. Bolaget har inkommit med ett svar den 3 juni 2013.

Yttranden

Länsstyrelsen i Västmanlands län har yttrat sig över bolagets provotidsredovisning och har framhållit att vissa förutsättningar behöver uppfyllas. I yttrandet har påpekats att diket behöver utformas så att bräddning vid höga flöden minimeras för att den föreslagna lösningen ska vara godtagbar. Det är skäligt att anläggningen dimensioneras för att klara hela endygnsnederbörden för ett ettårsregn. När det gäller frågan om förslaget till ny dagvattenhantering kan anses vara förenlig med Vattendirektivet, framhåller Länsstyrelsen att nuvarande status i vattenförekomsten, dvs. sjön Flogan, inte får försämrats samt att en ny lösning på dagvattenhantering inte heller får medföra att grundvattnet istället påverkas negativt.

Länsstyrelsen erinrar därför om att reningssteget genom infiltration är en åtgärd som måste utformas så att föroreningar inte kan nå grundvattnet. Jordens genomsläpplighet behöver kontrolleras med infiltrationsprover (siktanalyser) och det måste klargöras att avståndet till högsta grundvattenyta blir tillräckligt.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd tillstyrker att bolagets förslag till hantering av dagvatten från bränslelagring. Nämnden motiverar sitt ställningstagande med att den inlämnade redovisningen på omhändertagande av dagvatten från bränslelagring är tillfredställande, Föreslagen lösning är skälig och kan anses som bästa möjliga teknik, samt att hanteringen kan anses vara förenlig med vattendirektivet.

Norra Västmanlands Kommunalteknikförbund konstaterar att inget vatten kommer att ledas till det allmänna spillvattennätet eller det allmänna dagvattennätet och har därför inga synpunkter i ärendet.

Trafikverket som är väghållare för väg 68 har inget att erinra gällande ärendet.

Bolagets bemötande

Bolaget framför i huvudsak följande. De dygnsflöden som beräknats i prøvotidsutredningen grundar sig på konservativa antaganden (flöden beräknade med marginal). För mindre regn kommer avrinningen från lagrad flis att vara kraftigt begränsad, eftersom flisen till stor del kvarhåller vattnet (i normalfallet är avrinningskoefficienten närmare noll). I normalfallet är även en större del av ytan täckt med flis (enligt uppgift ca 50 %). Det medför att antalet bräddningstillfällen kommer att vara begränsade. Antal dygn med minst 10 mm nederbörd uppgår i Fagersta till 10-20 ggr/år (normalperioden 1961 - 1990, källa SMHI). Antalet dygn med en prognostiserad nederbörd i Fagersta överstigande 17,5 mm uppgick till 15 för tidsperioden maj 2009 till och med maj 2013. Det vill säga i snitt 4 dygn per år hade en nederbörd över 17,5 mm. Maximala dygnsnederbörden över samma period var 29 mm. Mot bakgrund av detta bedöms en dimensionering av infiltrationsanläggningen för att innehålla halva dagvattenmängden genererad av ett regn på 35 mm under missgynnsamma förhållanden medföra ett onödigt stort ianspråktagande av mark (som i dagsläget används som lageryta) i förhållande till den nytta som kan förväntas. Den absoluta majoriteten av dagvattenmängderna bör med föreslagen utformning infiltrera i marken och minska föroreningsbelastningen i ytvattenrecipienten.

Avseende påverkan på grundvatten har de aktuella föroreningarna från bränsleplanen generellt en låg rörlighet i mark. Undantag gäller för arsenik (uppmätt i låga halter) och fenoler (motsvarande bakgrundnivåer i ytvatten). De flesta föroreningarna bedöms också vara partikelbundna vilket möjliggör en fastläggning i ytligt markskikt. Arealförhållandet mellan avrinningsområdet som helhet (324 ha) och bränsleplan (0,35 ha) medför att en omfattande spädning av eventuella lösta föroreningarna kommer att ske. Området nedströms infiltrationsytan saknar grundvattentäcker och området är av industrimarkskaraktär. Utströmning av grundvatten kommer ske till Kolarbybäcken och Flogen. Närhet till riksväg 68 medför risk för saltpåverkan av grundvattnet.

Avseende siktanalyser är dessa främst lämpliga då jordprofilen består av homogena grovkorniga partiklar. Jordart på platsen utgörs av grusig eller sandig morän med relativt god genomsläpplighet, men med inslag av finare partiklar (som i all morän). Siktanalys är därför ej tillämplig. I förevarande fall är det därför lämpligare att infiltrationsegenskaper testas på plats i befintligt dike.

MILJÖPRÖVNINGSDLEGATIONENS BEDÖMNING

Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget i huvudsak har utfört och redovisat de utredningar med avseende på en ändrad hantering av dagvatten som krävts i tillståndet meddelat den 15 juni 2010. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget under utredningstiden har förändrat sin hantering av aska så att lagring inte längre sker på ytor som berörs av utredningsuppdraget. Belastning av föroreningar har därmed minskat, men det bedöms alltså finnas ett behov av förbättrat omhändertagande av dagvattnet på bränsleplanen.

Miljöprövningsdelegationen delar Länsstyrelsen i Västmanlands läns uppfattning om att ett så kallat ettårsregn ska kunna hanteras utan att bräddning uppkommer. Det bolaget anför angående spädning och att grundvattnet inte används för uttag av vatten är inte giltiga skäl för att ge avkall på avskiljningsförmågan.

En ny lösning på hanteringen av dagvatten ska ha som målsättning att få en ändamålsenlig rening av föroreningsinnehållet i vattnet och inte enbart vara ett alternativ för att avleda vatten. Det föreslagna reningsdiket kan därför behöva få en än mer anpassad utformning än vad utredningsförslaget indikerar. Anläggningen behöver därför utformas i samråd med tillsynsmyndigheten med avseende på markens infiltrationsförmåga och risken för bräddning från reningsdiket. Miljöprövningsdelegationen bedömer att en sådan mer genomtänkt utformning utifrån de faktiska förhållandena kan ge en tillräckligt bra avskiljning av föroreningar och ett fullgott skydd mot en påtaglig tillförsel av föroreningar till grundvatten och ytvatten. Vid anläggandet av reningsdiket ska det också beaktas att anläggningen ska fungera vinter och vår utan att bräddning uppkommer.

Miljöprövningsdelegationen anser vidare att det är viktigt att instruktioner tas fram om hur anläggningen ska skötas och att dessa införs i bolagets egenkontrollprogram. Tillsynsmyndigheten bör få möjlighet att meddela ytterligare villkor vad gäller underhåll av reningsanläggningen.

Vid en sammanvägd bedömning så anser Miljöprövningsdelegationen att provotiden ska avslutas, då några ytterligare åtgärder som kan ge en alternativ hantering av dagvattnet inte är aktuella att utvärdera under en förlängd provotid. Den genomförda utredningen under provotiden bedöms vara tillräckliga.

Det bolaget har redovisat angående lagring av bränsle har inte varit föremål för prövning i detta ärende.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen, se bilaga 1.

Beslut om kungörelsedelgivning

Se bilaga 2.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har deltagit länsassessor Annika Israelsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljöskakkunnig. Ärendet har föredragits av miljöskyddshandläggare Bernt Forsberg, miljöskyddsensheten.

Annika Israelsson

Ing-Marie Askaner

Bernt Forsberg

BILAGOR

1. Hur man överklagar
2. Beslut om kungörelsedelgivning

SÄNDLISTA

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Havs- och vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd, 774 81 Avesta

Länstyrelsen i Västmanlands län, 721 86 Västerås

Norra Västmanlands Kommunteknikförbund, 737 80 Fagersta

Trafikverket, Box 1140, 631 80 Eskilstuna

Akten

Miljöskydds-enheten (IMA)

Rätts-enheten (AI)

Bilaga 1

Hur man överklagar hos Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen

Ni kan överklaga detta beslut hos **Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen**. Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat av Er. Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer. I överklagandet ska Ni redogöra för varför Ni menar att Länsstyrelsens beslut är felaktigt och hur Ni anser att det ska ändras.

Brevet ska lämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till Nacka tingsrätt, Mark- och miljödomstolen.

Länsstyrelsens adress och telefonnummer är:

Länsstyrelsen i Uppsala län
751 86 UPPSALA

Telefonnummer
Tel 010-22 33 000

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan Ert överklagande inte tas upp

För part som företräder det allmänna ska dock överklagandet ha kommit in **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

BESLUT

2013-06-26

Dnr: 551-3771-12

Anl.nr: 1982-110

Bilaga 2

KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutar att under rättelse om beslut den 26 juni 2013 (dnr: 551-3771-12) om fastställt villkor för utsläpp av dagvatten från bränsleplan samt avslutande av provotiden, meddelad i miljötillstånd den 15 juni 2010, för Västerbergslagens Energi AB:s verksamhet på fastigheten Fagersta 3:18 i Fagersta kommun, ska ske genom kungörelse-delgivning enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Kungörelsen ska införas i Post- och Inrikes Tidningar och Fagersta Posten.

Beslutet hålls tillgängligt hos registrator, Marie Fjellman, på kommunkansliet, Norbergsvägen 19 i Fagersta.

Delgivning anses skett när två veckor har förflutit från detta beslut eller den 10 juli 2013.